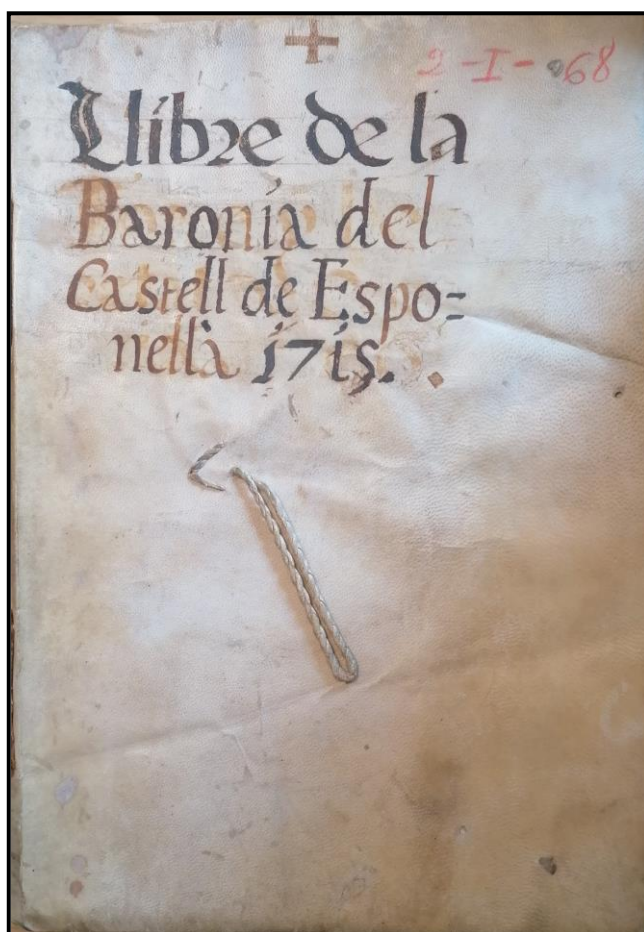

**INFORME TÈCNIC SOBRE LA CONVENIÈNCIA
DE L'ADQUISICIÓ DE 23 MANUSCRITS
PROVINENTS DE L'ARXIU DE LA FAMÍLIA
FORTUNY, BARONS D'ESPONELLÀ
I 1 MANUSCRIT CASTELLÀ SOLT**

1. ELS MANUSCRITS

La documentació que s'ofereix en compravenda és un conjunt de 23 documents manuscrits enquadernats, en format còdex. Aquesta documentació d'arxiu, original i única, fou produïda per diferents llinatges i branques anteriors dels Fortuny, que esdevingueren barons d'Esponellà. A més, el lot inclou un manuscrit solt provinent de Jerez de la Frontera que no està lligat documentalment amb la resta del lot.

En resum, es pot dir que es tracta de documentació relacionada amb la gestió patrimonial i compresa entre mitjans del segle XVI i inicis del XX.

Comptem amb 14 llibres d'administració i comptabilitat del patrimoni (alguns d'ells amb característiques generals que els apropen a un llibre espècul o major), 5 capbreus (tocants a les poblacions d'Esponellà, Llers i les Escaules), 2 llibres de fitacions (Esponellà i Almacelles) i, finalment, 2 llibres d'administració de causes pies.

Pel que fa al manuscrit castellà solt, es tracta d'un llibre de registre de les confirmacions de l'església de San Juan de los Caballeros de la ciutat andalusa de Jerez de la Frontera, iniciat l'any 1759 i amb les darreres anotacions al 1908.

La relació del conjunt es detalla en l'**annex 1** d'aquest informe i s'ofereix una mostra fotogràfica dels manuscrits en l'**annex 2**.

2. ELS AUTORS

La família Fortuny procedeix de Balaguer, on gaudien d'un petit patrimoni immoble i hi exercien la pràctica notarial; nissaga de juristes, Epifani de Fortuny i Coll (mort el 1797), ciutadà honrat de Barcelona, alcalde major i tinent de corregidor de la ciutat de Lleida, fou el primer membre del llinatge que excel·lí en la funció judicial, com a oïdor de la Reial Audiència de Catalunya (1785). El seu fill, Manuel Epifani de Fortuny i Arjol, fou també magistrat de l'alt tribunal (va ser assassinat juntament amb la seva dona i un fill de quinze anys el 1809, durant un avalot popular a Lleida en el marc de la Guerra del Francès). El seu net, Epifani de Fortuny i Van Oosteron, home d'activitat pública rellevant a Barcelona i el seu pla (com a militar o batlle d'aigües, a la Casa de la Caritat, vicecònsol dels Estats Units, diputat provincial i senador), en casar amb Maria Teresa Sentromà i Guàrdia el 1815, donà pas a la primera gran concentració patrimonial del llinatge.

Els Sentromà són documentats des de mitjans del segle XIII al voltant del Mas del mateix nom a la parròquia i terme de Sant Cebrià de Tiana. A mitjans de segle XVII enllaçaren amb els Partella i a principis de la centúria següent amb els Carles, família noble de Torroella de Montgrí. El 1781, Carles de Sentromà i Carles, regidor degà de l'Ajuntament de Mataró, va contraure matrimoni amb Maria Teresa de Guàrdia (morta el 1817).

Els Guàrdia eren originaris de Castellterçol i s'establiren com a comerciants a Barcelona a les acaballes del segle XVII: emparentats amb els Matas, mercaders de Mataró, Jaume de Guàrdia i Morera (mort el 1755), nomenat ciutadà honrat de Barcelona un any abans, fou fabricant d'indianes, i el seu fill Melcior de Guàrdia i

Matas (mort el 1789), senyor de Marmellar, obtingué títol de noblesa (1774), fou soci de l'Acadèmia de Ciències Naturals i Arts (1764), vocal de la Junta de Comerç (1770) i impulsor del repoblament del terme d'Almacelles. La seva neta Maria Teresa de Sentromà i Guàrdia (hereva des del 1822 de tot el patrimoni de les dues nissagues principals i totes les secundàries citades fins ara) fou qui casà amb Epifani de Fortuny i Van Oosteron.

En la generació següent es completaria el procés d'enorme concentració patrimonial amb un nou casament entre grans hereus el 1837: Carles de Fortuny i de Sentromà (mort el 1881), cavaller, advocat, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona i diputat a Corts espanyoles pel partit de Mataró, va contraure matrimoni amb Bernarda de Carpi i Berart, baronessa d'Esponellà.

Els Berart foren presents a les terres de Lleida fins a l'assentament successiu de les diverses branques del llinatge a Barcelona a l'època moderna. Aplicats a la medicina i el dret i implicats en l'administració reial de justícia durant la segona meitat del segle XVI, els fills del primer matrimoni de Gaspar de Berart i Gasol, Gabriel i Marià de Berart i de Bes serien protagonistes durant la Revolució de 1640: el primer, magistrat de la Reial Audiència, fou assassinat a ganivetades durant el Corpus de Sang i la seva casa de la Rambla (amb bona part de l'arxiu de la nissaga) saquejada i cremada; la família del segon, enllaçada amb els Vasia, s'exilià a la cort. Fill del segon matrimoni del mateix Gaspar de Berart i Gasol fou Josep de Berart i de Gasol (mort el 1658), qui obtingué privilegi de cavaller el 1637 i comprà la baronia d'Esponellà amb la seva plena jurisdicció, delmes i terres, la casa del carrer de Basea de Barcelona, a més dels delmes del castell de Desgüell a Llers i altres rendes a l'Empordà i el Baix Llobregat. Ramon de Berart i de Vasia (nascut a l'exili madrileny el 1643), rebé l'herència del seu oncle mort sense descendència el 1658, fou distingit com a noble el 1668 i nomenat pel rei administrador general dels estats del Comte de Santa Coloma el 1683.

El seu fill i hereu Gaspar de Berart i de Cortiada (1675) afermà les bases econòmiques i socials del llinatge: el títol de baró d'Esponellà fou creat a mans seves el 1717 per Carles III d'Àustria i reconegut com a títol del regne per Felip V el 1728; el títol fou rehabilitat el 1899 a favor d'Epifani de Fortuny i de Carpi (1838-1924), cavaller, senador de la Solidaritat Catalana per Lleida (1907-1910), l'hereu de tot l'immens patrimoni concentrat al llarg del segle XIX com a resultat del citat matrimoni de 1837 entre Carles de Fortuny i de Sentromà i Bernarda de Carpi i Berart.

3. LA DOCUMENTACIÓ SOBRE LA FAMÍLIA FORTUNY, BARONS D'ESPONELLÀ

Avui en dia, el fons FAMÍLIA FORTUNY, BARONS D'ESPONELLÀ es conserva en dipòsit a l'Arxiu Nacional de Catalunya amb el codi ANC1-1243. Des de l'any 2018 fins l'actualitat s'han anat realitzant consecutius ingressos de documentació sota l'empara del contracte de dipòsit. Aquest dipòsit ha sigut renovat anualment per mitjà del corresponent contracte amb la intenció de poder aplegar i descriure paulatinament la documentació d'un fons molt dispers però d'innegable importància històrica per a Catalunya, amb la voluntat i objectiu de consolidar el seu ingrés a l'ANC en forma de comodati quan aquesta tasca sigui completa.

El fons de la família Fortuny va estar conservat i progressivament concentrat als estatges dels diversos llinatges al llarg del temps (particularment a Barcelona) i va

estar sotmès en les seves diverses branques a agressions documentades amb motius dels grans conflictes bèl·lics dels segles XVII a XIX; durant les darreres dècades, principalment, en un espai especialment habilitat com a arxiu a Can Sentromà de Tiana. Una part important de la documentació fou segregada del conjunt i traslladada a Màlaga als anys vuitanta del segle XX, havent estat recuperada poc abans de l'ingrés i amb la finalitat de ser reincorporada al conjunt del fons.

L'aparició d'aquesta documentació enquadrada en el mercat del llibre antic a Andalusia ens demostra que aquesta branca familiar resident a Màlaga no va retornar als titulars de la baronia la totalitat de la documentació d'arxiu, quedant una part confosa amb la biblioteca. La venda d'aquesta casa i la seva biblioteca ha comportat un nou capítol de dispersió d'aquest patrimoni documental català que l'Arxiu Nacional de Catalunya té el compromís de recuperar i conservar.

4. TITULARITAT ACTUAL

El conjunt de manuscrits que ara s'ofereix en venda a la Generalitat de Catalunya és a mans de Carlos de Fortuny i Palà, un dels titulars del fons Fortuny però titular únic d'aquest conjunt de 24 manuscrits del qual és objecte aquets informe.

Carlos de Fortuny va ser informat de l'aparició d'un dels documents en una oferta de venda per internet i es va decidir a adquirir-lo de forma particular. La resposta de la llibreria antiquària va ser posar-s'hi en contacte per explicar que el manuscrit s'havia adquirit conjuntament amb la resta de manuscrits de la mateixa procedència. Sembla que fruit d'una confusió, en el conjunt s'hi va incloure el document castellà que difícilment tingui origen en cap fons dels Fortuny.

Carlos de Fortuny va adquirir per compra tot el conjunt, que és el que ara ofereix en venda a la Generalitat de Catalunya per tal de completar el fons ANC1-1243 FAMÍLIA FORTUNY, BARONS D'ESPONELLÀ. **El preu de venda proposat és de 19.500 euros, IVA exempt.**

5. CONCLUSIONS

L'Arxiu Nacional de Catalunya considera imprescindible i adequada als seus objectius l'adquisició d'aquests manuscrits pels següents motius:

1. Compleixen amb els criteris de rellevància, originalitat i excepcionalitat, essent documents únics.
2. Aporten informació documental, en general rica i molt important, sobre senyories i territoris catalans durant tota l'Edat Moderna.
3. Es potencia l'ingrés de documentació que complementa o està relacionada amb fons documentals ja existents al centre, sense ser redundant. En aquest sentit, complementa estretament la documentació del fons ANC1-1243 FAMÍLIA FORTUNY, BARONS D'ESPONELLÀ, al qual ha de ser reintegrada, essent el seu origen.

4. S'obre la possibilitat de salvaguardar patrimoni documental català que s'havia posat en venda fora de Catalunya, si bé ara ja es troba en mans particulars dins de Catalunya.
5. L'ocasió permet ampliar la documentació manuscrita solta d'origen castellà que, sovint, el Servei de Suport al Sistema d'Arxius de Catalunya i l'Arxiu Nacional de Catalunya han pogut aplegar dins la COL·LECCIÓ DE MANUSCRITS I DOCUMENTS TEXTUALS SOLTS DE L'ANC (ANC1-25), quan aquesta s'ha trobat dins el mercat privat a Catalunya i no ha pogut ser adquirida fora de Catalunya.

Signa:

El tècnic de l'Arxiu Nacional de Catalunya
Víctor Torres Rubio

Conforme:

El cap de l'Àrea dels Fons Històrics
Josep Ribas i Solà

Vistiplau:

La directora de l'Arxiu Nacional de Catalunya
Pilar Cuerva Castillo

ANNEX 1:
INVENTARI DELS MANUSCRITS OFERTS EN VENDA
PEL SENYOR CARLOS DE FORNTUNY I PALÀ
A L'ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA

Manuscrits provinents del fons de la família Fortuny, barons d'Esponellà:

- 1- Capbreu d'Esponellà 1553. En poder de Joan Abrich, notari de Besalú, de annis 1553, 1557 et 1561. En foli, 120 f. Cobertes de pergamí.
- 2- Rebudas velles de la Torre de Sarrià. 1568. En mig foli, 177 f. Cobertes de pergamí.
- 3- Llevador de les rendes de 1580: Llers i Escaules (añadit en 1731 i corregit Avinyonet folio 46 y 47). Llevador de les rendes que reb lo Magnífich Señor Joseph Berart, cavaller en Barcelona populat, señor del Castell de Güell en lo terme de Llers y de les Escaules, bisbat de Gerona, y señor que és del castell, lloch i terme de Sponellà en 1637. Lo qual llevador s'és tret del capbreu de dites rendes scrit en català y del llevador de aquell, rebut en poder de Joan Pasqual per autoritat apostòlica per a tots llochs y real per tot lo Principat de Cataluña y Comptats de Rosselló y Cerdaña notari públich, en los anys 1581 y 1582. En foli, 47 f. Cobertes de pergamí.
- 4- Llibre de memòries, deutes y altres coses de mi, Joan Baptista de Cortiada doctor en lleis, vui lo primer de jener de 1594. Gran format prolongat, 100 f. Cobertes de pergamí.
- 5- Llibre de calendació d'actes, de censos i censals i d'altres contes [...] Llibre de Casa Terré. 1610 – Segle XVIII. En foli, 219 f. Cobertes de pergamí.
- 6- Capbreu d'Esponellà 1638. Caputbreve iurium, censuum, reddituum et emolumentorum quos et que dominus et baronus bariniae castri et termini de Esponella habet et recipit in predicta baroniae Esponella et illius incolis et vassallis. Recepto et continuato per nos, D. Hyacinthum Salers, notarius regium ville Bisulduni. In anno scilicet 1638. Foli ampliat, 92 f. Cobertes de pergamí.
- 7- Capbreu d'Esponellà 1638. Foli ampliat, 105 f. Cobertes de pergamí.
- 8- Capbreu del castell De Güell, terme de Llers, i de Escaules, 1640. En poder de Joan Pujadas Plaensa, notari de Figueras. Cabreu del castell Desgüell, cituat en lo terme de Llers, y dels delmes de las Escaulas, bisbat de Gerona, en lo Ampordà, a favor del illustre Joseph de Berart y de Gassol, donsell, senyor del castell de Esponellà y del castell Desgüell. Rebut dit cabreu en poder del doctor Joan Pujadas Plaensa, notari de la vila de Figueras en 1640. En foli, 57 f. Cobertes de pergamí.
- 9- Senromà: comptes. 1657. En foli, 62 f. Cobertes de pergamí.
- 10- Berart: causa pia. Llibre de la reseptòria del que rep hi paga Francesc Roca, mossèn, per raó de la administració de la causa pia fundada per lo senyor Joseph Berart, cavaller, en favor dels capallans que an de estar en lo asservisi de la servitut dels pobres malalts del Ospital General ab la forma y mode que-l dit senyor Berart o té disposat ab son últim testament, rebut en poder de Francesc Llentisclar, notari de Barcelona, a 18 de febrer 1658. Gran format. 111 f. Cobertes de pergamí.

- 11- Llibre de heretat de la renda de Berart. 1698. Llibre de las rendes que yo, don Gaspar Berart y de Cortada, tinch y possehesch en Barcelona, Llobregat, Vallès, Panadès y Ampurdà com a fill y hereu del quòndam don Ramon Berart y de Vasia, mon pare y senyor. En foli, 114 f. Cobertes de pergamí.
- 12- Llibre de heretat de la renda de Cortiada. 1700. Llibre de las rendes que yo, don Gaspar Berart y de Cortada, tinch y possehesch en Barcelona, Lleyda, Portella, Tamarit de Llitera y Urgell com a net y hereu de la quòndam donya Emerenciana de Cortiada y Pujalt, ma àvia, viuda del illustre senyor don Miquel de Cortiada, regent de la Reial Cancellaria en lo Principat de Catalunya, mon avi. En foli, 94 f. Cobertes de pergamí.
- 13- Medición de las tierras del termino de Esponellà. Nou redrés de totes las terras setuadas dins la rodalia del castell, baronia y terme de la present parròquia de Esponellà, canadas y mesuradas per Joseph Roquí y Tarascó, pagès de la parròquia de Avinyonet, inseguint las deliberacions fetes per lo concell general de la universitat de Esponellà tinguts y celebrats als 12 dezembre 1709 y 13 de abril 1715, y avaluadas totes las terras tant per vessana, per la igualtat de las tallas a disposició de las quatre personas anomenadas per dit consell general de 13 de abril 1715. En foli, 129 f. Cobertes de pergamí.
- 14- Llibre de la causa pia fundada per Paula Fuster y Codina, any 1630. Llibre de la institució y fundació de la causa pia fundada per la quòndam Paula Fuster y Codina per casar donzellas pobras de son llinatge y entrar en religió; ahont se trobarà assentat totes las rebudes y datas des de que tingué lloch dita institució en avant, y mencionats tots los actes per la renda de dita causa pia; format per mi, Don Gaspar de Berart i de Cortiada com a administrador perpètuu de dita causa pia en lo any 1702. En foli, 36 f. Cobertes de pergamí. Inclou plec de documents.
- 15- Llibre de la baronia del castell de Esponellà 1715. En foli, 119 f. Cobertes de pergamí.
- 16- Administració 1719. Berart y Cortiada. Llibre de Rendas del Noble Gaspar de Berart i de Cortiada, baró del castell, baronia, y terme de Esponellà començant en lo any 1719. Y al final del llibre se expressan los mals y càrrecs de sa universal heretat y bens, com son pencions de censos, censals y deutes plans. En foli, 35 f. Cobertes de pergamí.
- 17- Capbreu de Llers del any 1731. Per debat Francisco Puig, notari regint la notaria de Esponellà. Originali capbrivium castri Desgüell, termini de Llers, factum anno 1731. En foli, 37 f. Cobertes de pergamí. Inclou dos plecs de documentació annexa.
- 18- Sala. Llibre ahont son escrits y cusits tots los recibos a favor de Bonaventura Sala, elet que fou en 1756, 1757 i 1758. En mig, 50 f. Cobertes de pergamí.
- 19- Fluvià: llibre d'entrades i eixides. 1762-1781. En foli, [c. 100 f.]. Cobertes de pergamí.
- 20- Mojonación del termino de la villa de Almassellas, Principado de Cataluña, anyo de 1776. Copia authéntica de las diligencias practicadas sobre la mojonación hecha del término de la villa de Almassellas en fuerza de la comisión que hizo el señor Intendente General de este Ejército y Principado de Cathaluña al señor Governador de esta Ciudad de Lérida, y que éste substituyó

al cavallero Alcalde Mayor de la misma ciudad y su partido. En foli, 206 f. Cobertes de pergamí.

21-Libre de entradas de don Anton Cayetano de Fluvià Marquet i de Puiggener desde 1 de juliol 1788. En foli, [c. 100 f.]. Enquadernació moderna.

22-Libre de axidas de don Anton Cayetano de Fluvià Marquet i de Puiggener desde 1 juliol 1788. En foli, [c. 100 f.]. Enquadernació moderna.

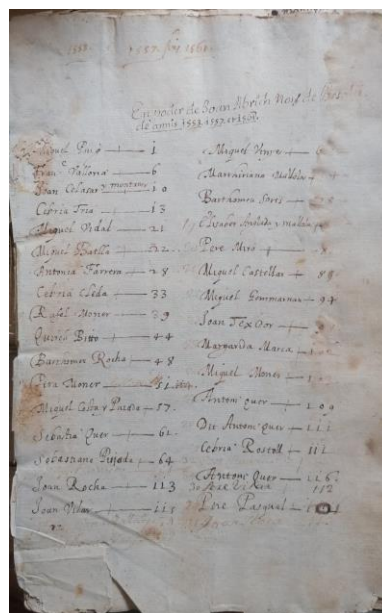
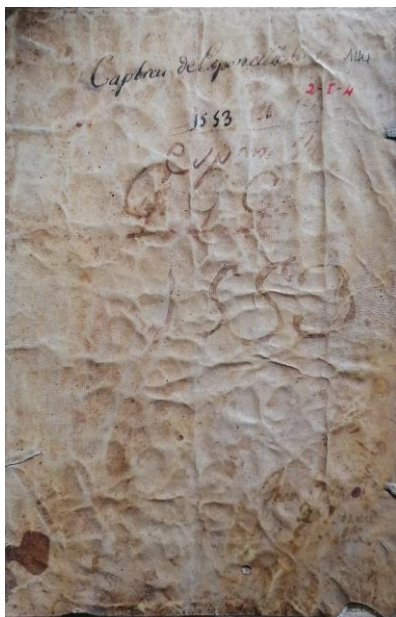
23-Censos que presta lo patrimoni (Llevador). 1801 - 1864. En foli, 118 f. Cobertes de pergamí.

Manuscrit d'origen desconegut:

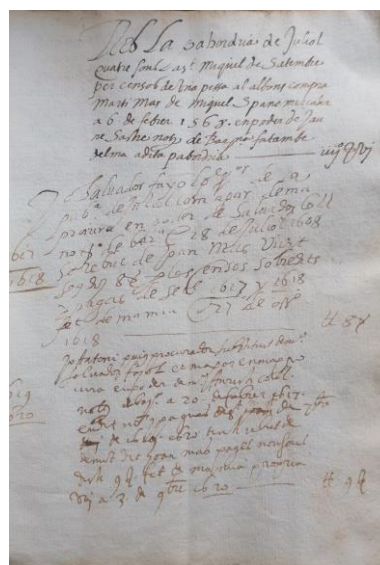
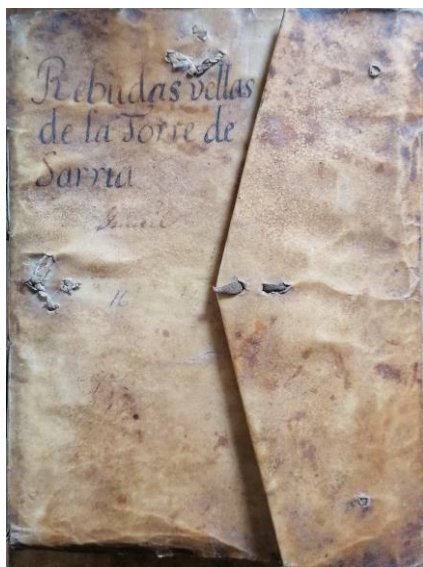
24-Libro de confirmaciones de la Yglesia del Sor. San Juan de los Cavalleros, año de 1759. 1759-1908, Jerez de la Frontera. En foli, 66 f. Cobertes de pergamí.

**ANNEX 2:
REPORTATGE FOTOGRÀFIC DELS MANUSCRITS
OFERTS EN VENDA PEL SENYOR
CARLOS DE FORNTUNY I PALÀ
A L'ARXIU NACIONAL DE CATALUNYA**

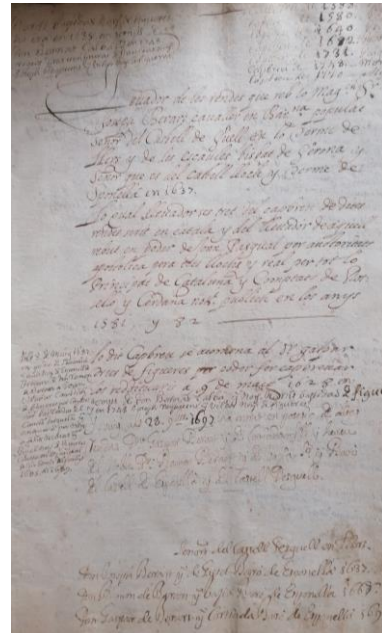
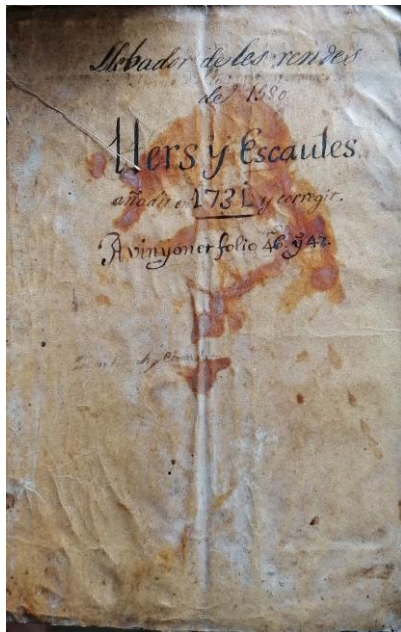
- 1- Capbreu d'Esponellà 1553. En poder de Joan Abrich, notari de Besalú, de annis 1553, 1557 et 1561. En foli, 120 f. Cobertes de pergamí.

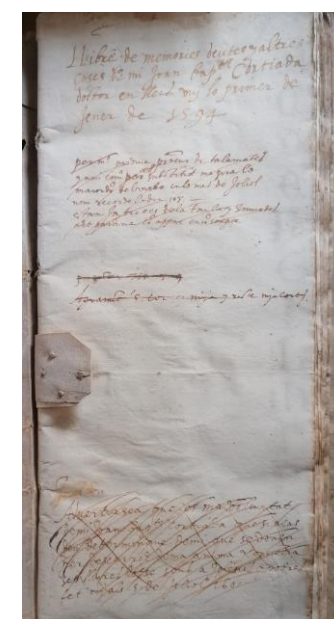
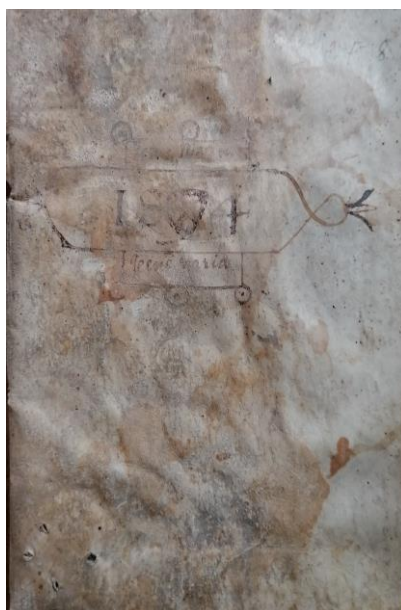
- 2- Rebudas velles de la Torre de Sarrià. 1568. En mig foli, 177 f. Cobertes de pergamí.

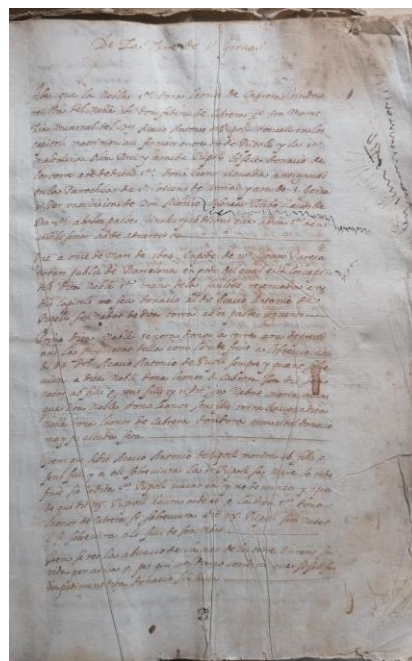
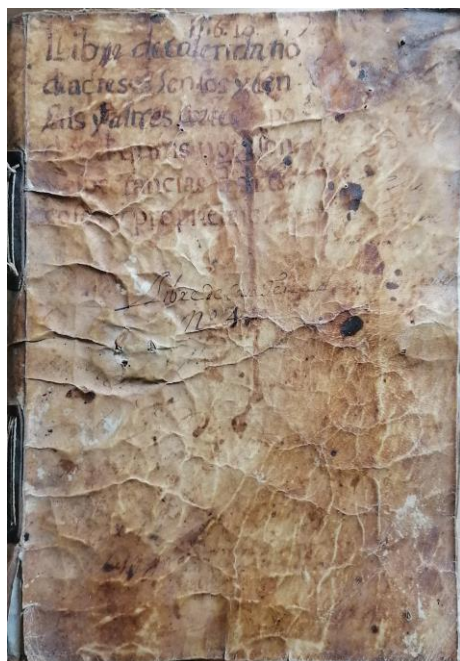
- 3- Llevador de les rendes de 1580: Llers i Escaules (añadit en 1731 i corregit Avinyonet folio 46 y 47). Llevador de les rendes que reb lo Magnífich Señor Joseph Berart, cavaller en Barcelona populat, señor del Castell de Güell en lo terme de Llers y de les Escaules, bisbat de Gerona, y señor que és del castell, lloch i terme de Sponellà en 1637. Lo qual llevador s'és tret del capbreu de dites rendes scrit en català y del llevador de aquell, rebut en poder de Joan Pasqual per autoritat apostòlica per a tots llochs y real per tot lo Principat de Cataluña y Comptats de Rosselló y Cerdaña notari públich, en los anys 1581 y 1582. En foli, 47 f. Cobertes de pergamí.

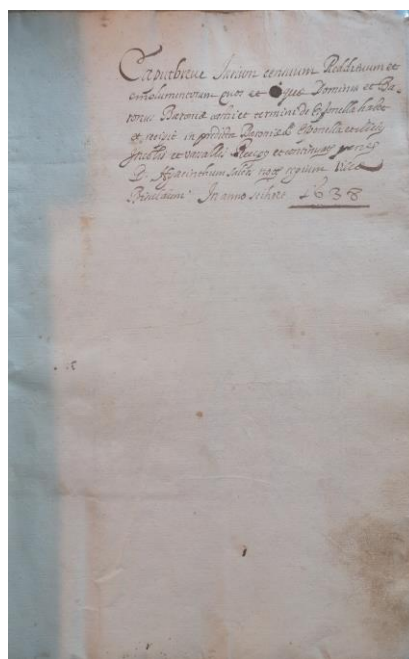
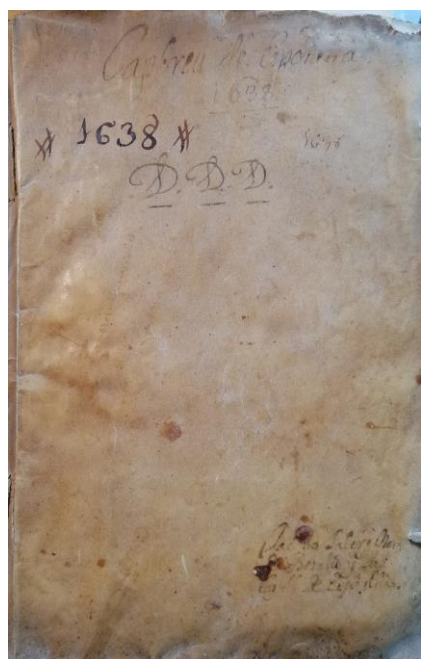
- 4- Llibre de memòries, deutes y altres coses de mi, Joan Baptista de Cortiada doctor en lleis, vui lo primer de jener de 1594. Gran format prolongat, 100 f. Cobertes de pergamí.

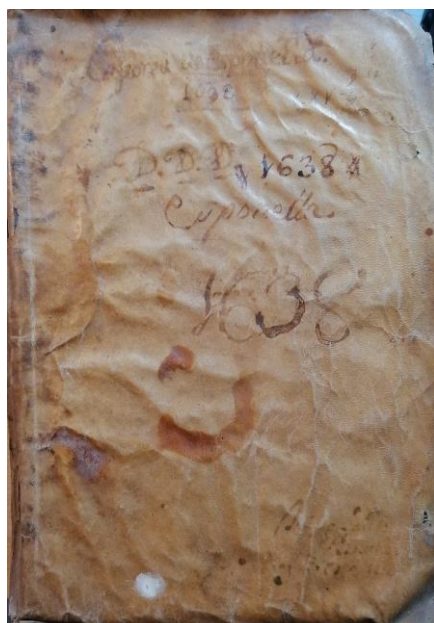
- 5- Llibre de calendació d'actes, de censos i censals i d'altres contes [...] Llibre de Casa Terré. 1610 – Segle XVIII. En foli, 219 f. Cobertes de pergamí.

- 6- Capbreu d'Esponellà 1638. Caputbreve iurium, censuum, reddituum et emolumentorum quos et que dominus et baronus bariniae castri et termini de Esponella habet et recipit in predicta baronia Esponella et illius incolis et vassallis. Recepto et continuato per nos, D. Hyacinthum Salers, notarius regium ville Bisulduni. In anno scilicet 1638. Foli ampliat, 92 f. Cobertes de pergamí.

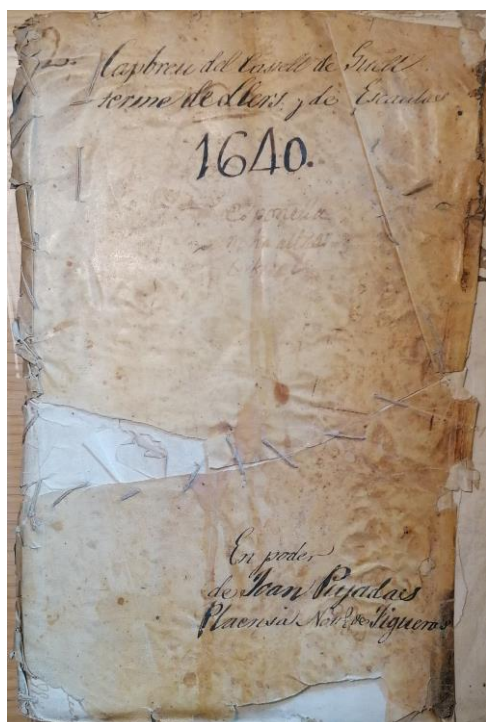

- 7- Capbreu d'Esponellà 1638. Foli ampliat, 105 f. Cobertes de pergami.

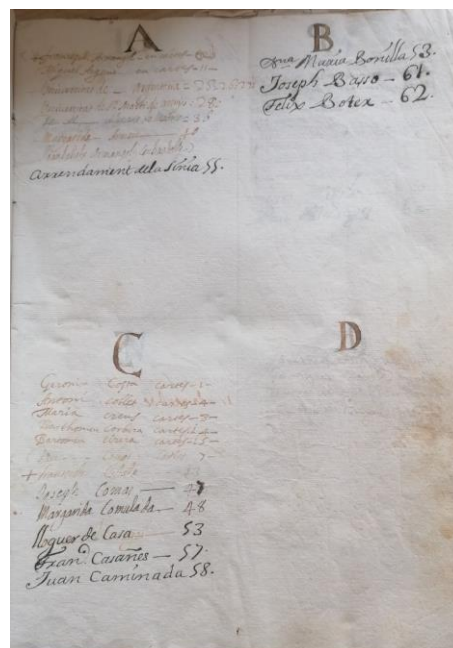
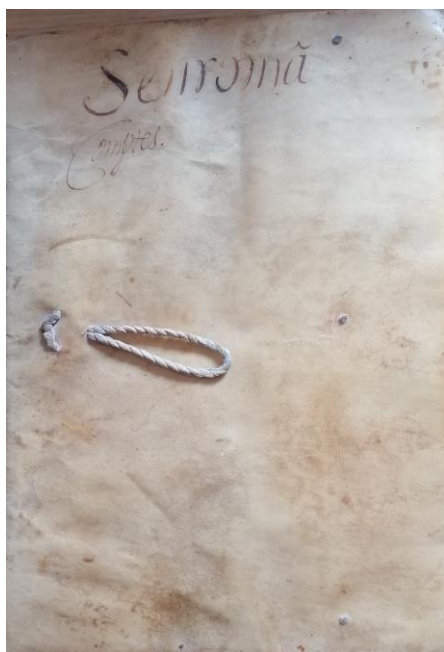
Alfonso de los	fol. 1
Alfonso de los	fol. 2
Alfonso de los	fol. 3
Alfonso de los	fol. 4
Alfonso de los	fol. 5
Alfonso de los	fol. 6
Alfonso de los	fol. 7
Alfonso de los	fol. 8
Alfonso de los	fol. 9
Alfonso de los	fol. 10
Alfonso de los	fol. 11
Alfonso de los	fol. 12
Alfonso de los	fol. 13
Alfonso de los	fol. 14
Alfonso de los	fol. 15
Alfonso de los	fol. 16
Alfonso de los	fol. 17
Alfonso de los	fol. 18
Alfonso de los	fol. 19
Alfonso de los	fol. 20
Alfonso de los	fol. 21
Alfonso de los	fol. 22
Alfonso de los	fol. 23
Alfonso de los	fol. 24
Alfonso de los	fol. 25
Alfonso de los	fol. 26
Alfonso de los	fol. 27
Alfonso de los	fol. 28
Alfonso de los	fol. 29
Alfonso de los	fol. 30
Alfonso de los	fol. 31
Alfonso de los	fol. 32
Alfonso de los	fol. 33
Alfonso de los	fol. 34
Alfonso de los	fol. 35
Alfonso de los	fol. 36
Alfonso de los	fol. 37
Alfonso de los	fol. 38
Alfonso de los	fol. 39
Alfonso de los	fol. 40
Alfonso de los	fol. 41
Alfonso de los	fol. 42
Alfonso de los	fol. 43
Alfonso de los	fol. 44
Alfonso de los	fol. 45
Alfonso de los	fol. 46
Alfonso de los	fol. 47
Alfonso de los	fol. 48
Alfonso de los	fol. 49
Alfonso de los	fol. 50
Alfonso de los	fol. 51
Alfonso de los	fol. 52
Alfonso de los	fol. 53
Alfonso de los	fol. 54
Alfonso de los	fol. 55
Alfonso de los	fol. 56
Alfonso de los	fol. 57
Alfonso de los	fol. 58
Alfonso de los	fol. 59
Alfonso de los	fol. 60
Alfonso de los	fol. 61
Alfonso de los	fol. 62
Alfonso de los	fol. 63
Alfonso de los	fol. 64
Alfonso de los	fol. 65
Alfonso de los	fol. 66
Alfonso de los	fol. 67
Alfonso de los	fol. 68
Alfonso de los	fol. 69
Alfonso de los	fol. 70
Alfonso de los	fol. 71
Alfonso de los	fol. 72
Alfonso de los	fol. 73
Alfonso de los	fol. 74
Alfonso de los	fol. 75
Alfonso de los	fol. 76
Alfonso de los	fol. 77
Alfonso de los	fol. 78
Alfonso de los	fol. 79
Alfonso de los	fol. 80
Alfonso de los	fol. 81
Alfonso de los	fol. 82
Alfonso de los	fol. 83
Alfonso de los	fol. 84
Alfonso de los	fol. 85
Alfonso de los	fol. 86
Alfonso de los	fol. 87
Alfonso de los	fol. 88
Alfonso de los	fol. 89
Alfonso de los	fol. 90
Alfonso de los	fol. 91
Alfonso de los	fol. 92
Alfonso de los	fol. 93
Alfonso de los	fol. 94
Alfonso de los	fol. 95
Alfonso de los	fol. 96
Alfonso de los	fol. 97
Alfonso de los	fol. 98
Alfonso de los	fol. 99
Alfonso de los	fol. 100

- 8- Capbreu del castell De Güell, terme de Llers, i de Escaules, 1640. En poder de Joan Pujadas Plaensa, notari de Figueras. Cabreu del castell Desgüell, cituat en lo terme de Llers, y dels delmes de las Escaulas, bisbat de Gerona, en lo Ampordà, a favor del illustre Joseph de Berart y de Gassol, donsell, senyor del castell de Esponellà y del castell Desgüell. Rebut dit cabreu en poder del doctor Joan Pujadas Plaensa, notari de la vila de Figueras en 1640. En foli, 57 f. Cobertes de pergami.

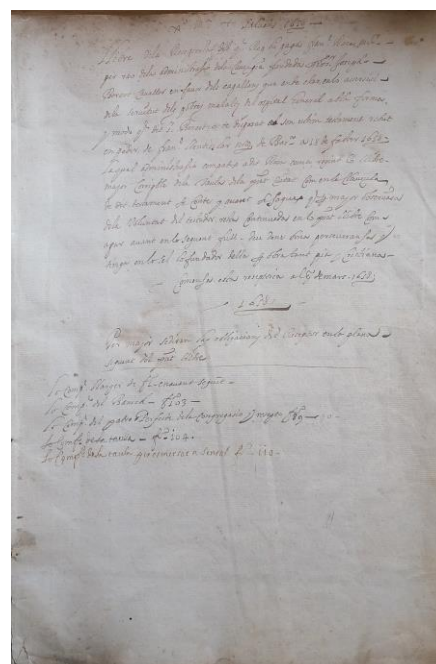
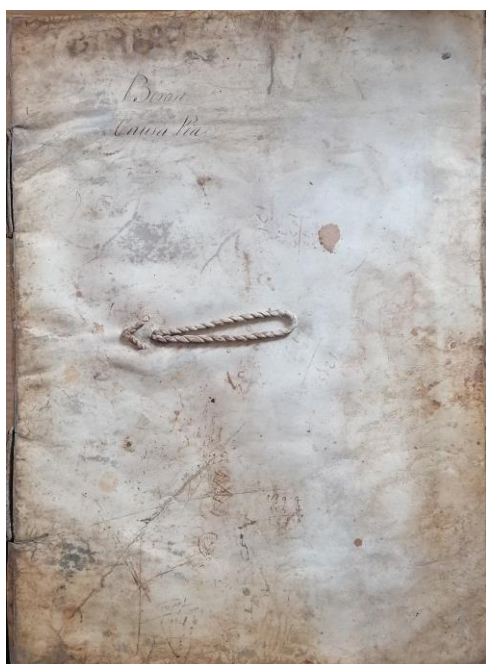

1. Miguel de la Page	fol. 1
2. Pera piveras	fol. 2
3. Antoni Lapant	fol. 3
4. Antoni Vidal del mar	fol. 4
5. Bernat mach	fol. 5
6. Joan Casarvent	fol. 6
7. Joan Casarvent	fol. 7
8. Antoni Poma	fol. 8
9. Pera mach	fol. 9
10. Antoni mach	fol. 10
11. Monestier d'Aleny	fol. 11
12. Antoni mach	fol. 12
13. Antoni mach	fol. 13
14. Antoni mach	fol. 14
15. Antoni mach	fol. 15
16. Antoni mach	fol. 16
17. Antoni mach	fol. 17
18. Antoni mach	fol. 18
19. Antoni mach	fol. 19
20. Antoni mach	fol. 20
21. Antoni mach	fol. 21
22. Antoni mach	fol. 22
23. Antoni mach	fol. 23
24. Antoni mach	fol. 24
25. Antoni mach	fol. 25
26. Antoni mach	fol. 26
27. Antoni mach	fol. 27
28. Antoni mach	fol. 28
29. Antoni mach	fol. 29
30. Antoni mach	fol. 30
31. Antoni mach	fol. 31
32. Antoni mach	fol. 32
33. Antoni mach	fol. 33
34. Antoni mach	fol. 34
35. Antoni mach	fol. 35
36. Antoni mach	fol. 36
37. Antoni mach	fol. 37
38. Antoni mach	fol. 38
39. Antoni mach	fol. 39
40. Antoni mach	fol. 40
41. Antoni mach	fol. 41
42. Antoni mach	fol. 42
43. Antoni mach	fol. 43
44. Antoni mach	fol. 44
45. Antoni mach	fol. 45
46. Antoni mach	fol. 46
47. Antoni mach	fol. 47
48. Antoni mach	fol. 48
49. Antoni mach	fol. 49
50. Antoni mach	fol. 50
51. Antoni mach	fol. 51
52. Antoni mach	fol. 52
53. Antoni mach	fol. 53
54. Antoni mach	fol. 54
55. Antoni mach	fol. 55
56. Antoni mach	fol. 56
57. Antoni mach	fol. 57

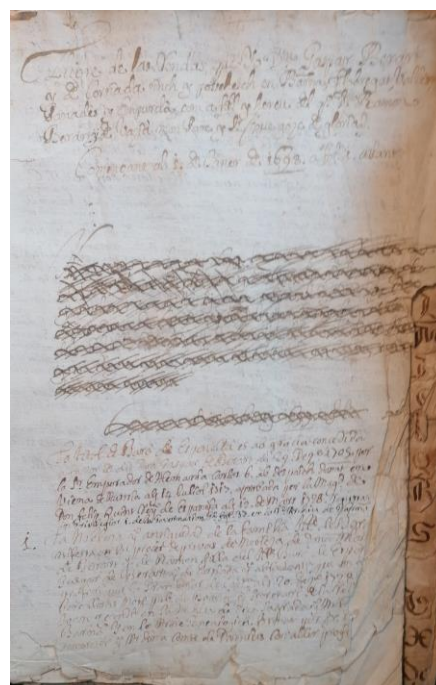
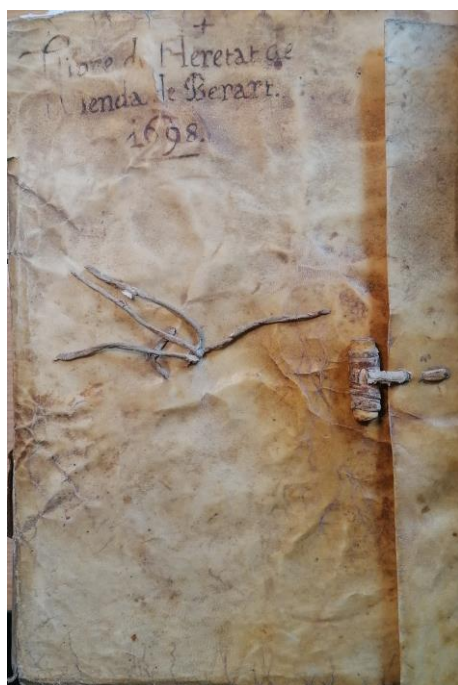
- 9- Senromà: comptes. 1657. En foli, 62 f. Cobertes de pergami.

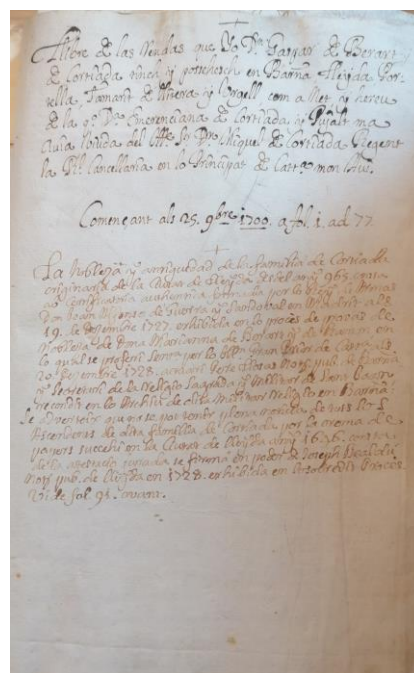
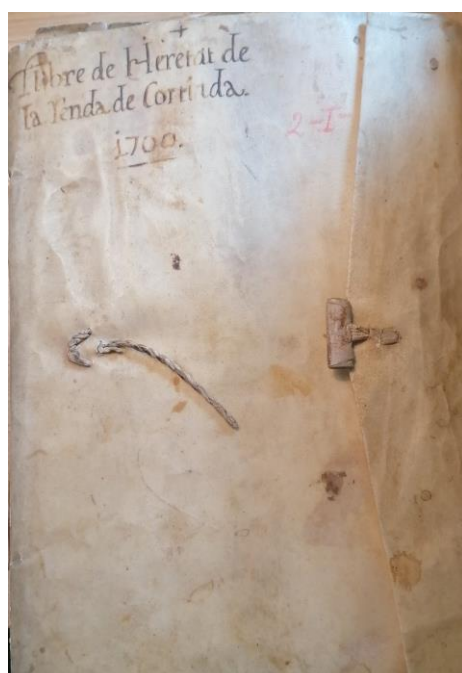
- 10- Berart: causa pia. Llibre de la reseptòria del que rep hi paga Francesc Roca, mossèn, per raó de la administració de la causa pia fundada per lo senyor Joseph Berart, cavaller, en favor dels capallans que an de estar en lo asservisi de la servitut dels pobres malats del Ospital General ab la forma y mode que'l dit senyor Berart o té disposat ab son últim testament, rebut en poder de Francesc Llentisclar, notari de Barcelona, a 18 de febrer 1658. Gran format. 111 f. Cobertes de pergami.

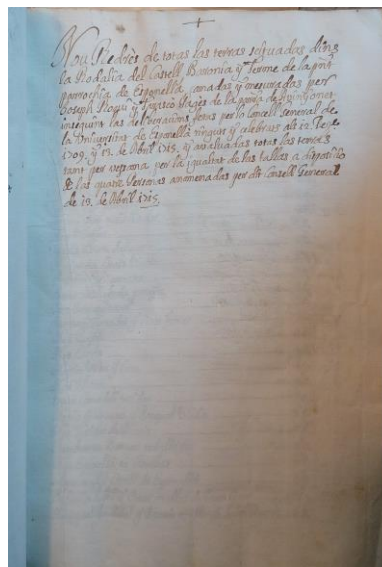
- 11- Llibre de heretat de la renda de Berart. 1698. Llibre de las rendes que yo, don Gaspar Berart y de Cortada, tinch y possehesch en Barcelona, Llobregat, Vallès, Panadès y Ampurdà com a fill y hereu del quòndam don Ramon Berart y de Vasia, mon pare y senyor. En foli, 114 f. Cobertes de pergamí.

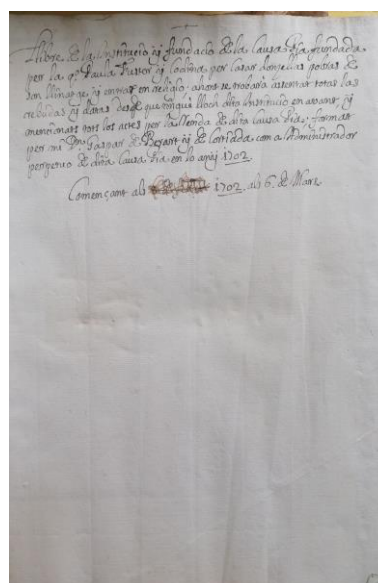
- 12- Llibre de heretat de la renda de Cortiada. 1700. Llibre de las rendes que yo, don Gaspar Berart y de Cortada, tinch y possehesch en Barcelona, Lleyda, Portella, Tamarit de Llitera y Urgell com a net y hereu de la quòndam donya Emerenciana de Cortiada y Pujalt, ma àvia, viuda del illustre senyor don Miquel de Cortiada, regent de la Reial Cancellaria en lo Principat de Catalunya, mon avi. En foli, 94 f. Cobertes de pergamí.

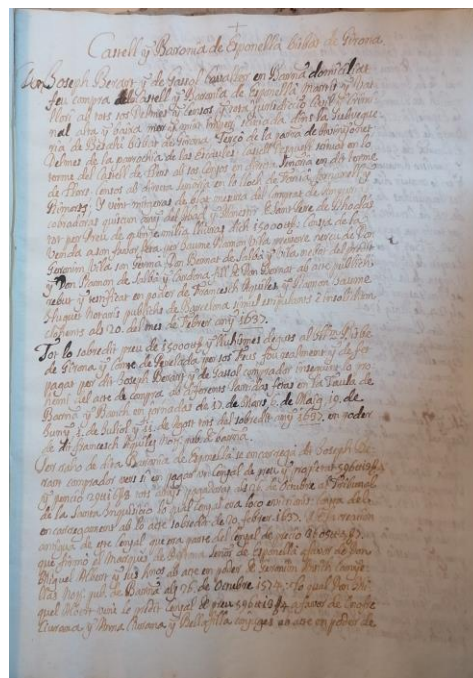
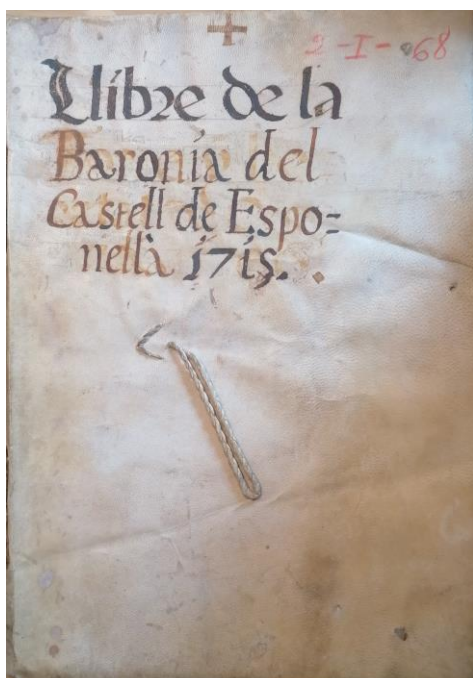
- 13- Medición de las tierras del termino de Esponellá. Nou redrés de totes las terras situadas dins la rodalia del castell, baronia y terme de la present parròquia de Esponellà, canadas y mesuradas per Joseph Roquí y Tarascó, pagès de la parròquia de Avinyonet, inseguint las deliberacions fetes per lo concell general de la universitat de Esponellà tinguts y celebrats als 12 dezembre 1709 y 13 de abril 1715, y avaluadas totas las terras tant per vessana, per la igualtat de las tallas a disposició de las quatre personas anomenadas per dit consell general de 13 de abril 1715. En foli, 129 f. Cobertes de pergamí.

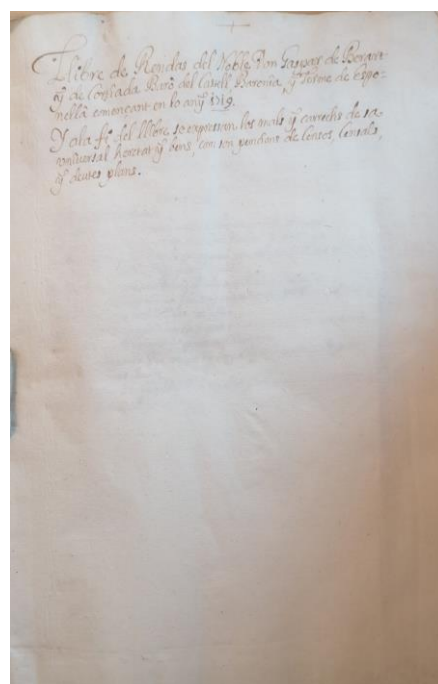
- 14- Llibre de la causa pia fundada per Paula Fuster y Codina, any 1630. Llibre de la institució y fundació de la causa pia fundada per la quòndam Paula Fuster y Codina per casar donzellas pobras de son llinatge y entrar en religió; ahont se trobarà assentat totes las rebudes y datas des de que tingué lloch dita institució en avant, y mencionats tots los actes per la renda de dita causa pia; format per mi, Don Gaspar de Berart i de Cortiada com a administrador perpètuu de dita causa pia en lo any 1702. En foli, 36 f. Cobertes de pergamí. Inclou plec de documents.

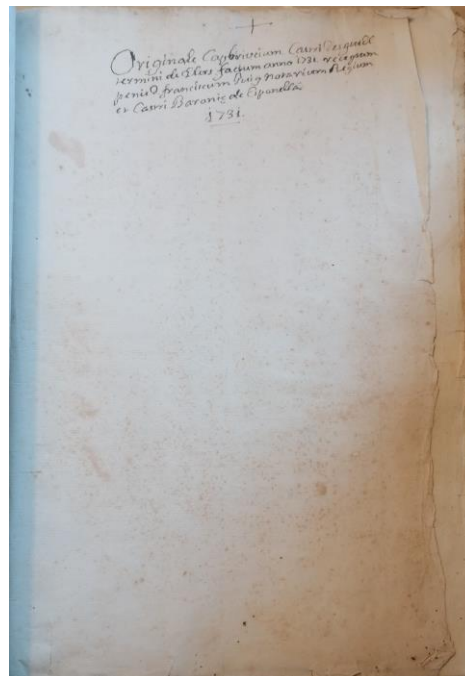
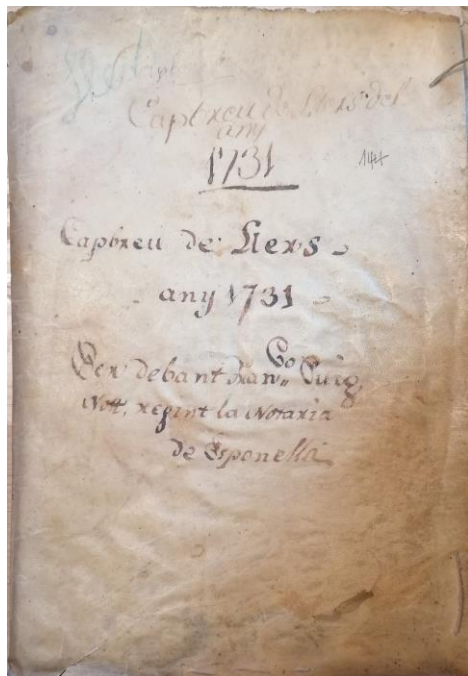
15- Llibre de la baronia del castell de Esponellà 1715. En foli, 119 f. Cobertes de pergamí.

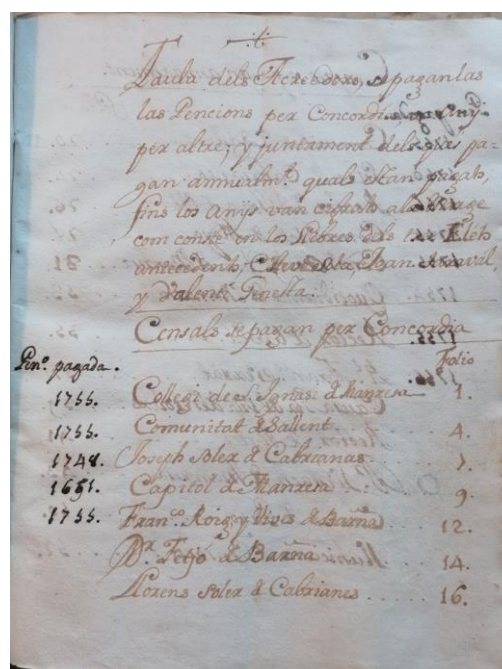
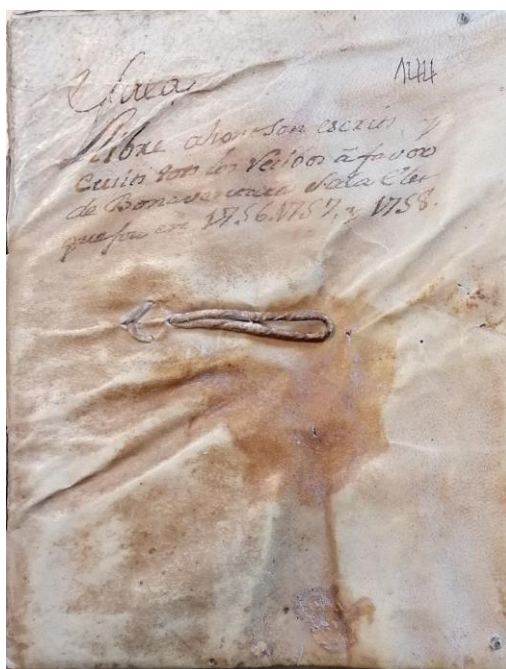
16- Administració 1719. Berart y Cortiada. Llibre de Rendas del Noble Gaspar de Berart i de Cortiada, baró del castell, baronia, y terme de Esponellà començant en lo any 1719. Y al final del llibre se expressan los mals y càrrecs de sa universal heretat y bens, com son pencions de censos, censals y deutes plans. En foli, 35 f. Cobertes de pergamí.

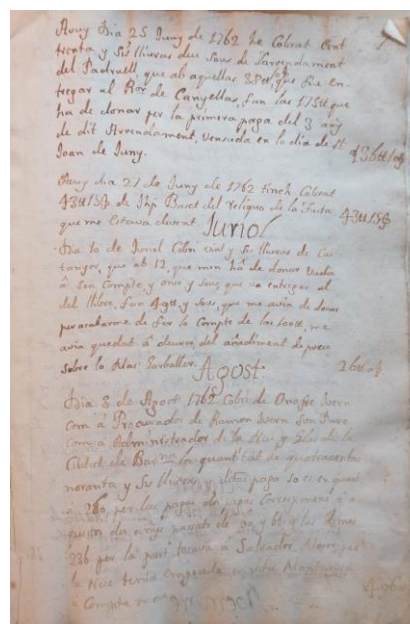
- 17- Capbreu de Llers del any 1731. Per debat Francisco Puig, notari regint la notaria de Esponellà. Originali capbrivium castri Desgüell, termini de Llers, factum anno 1731. En foli, 37 f. Cobertes de pergamí. Inclou dos plecs de documentació annexa.

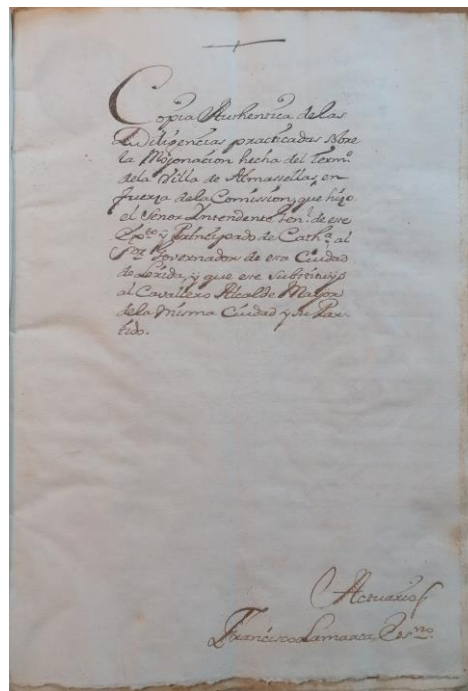
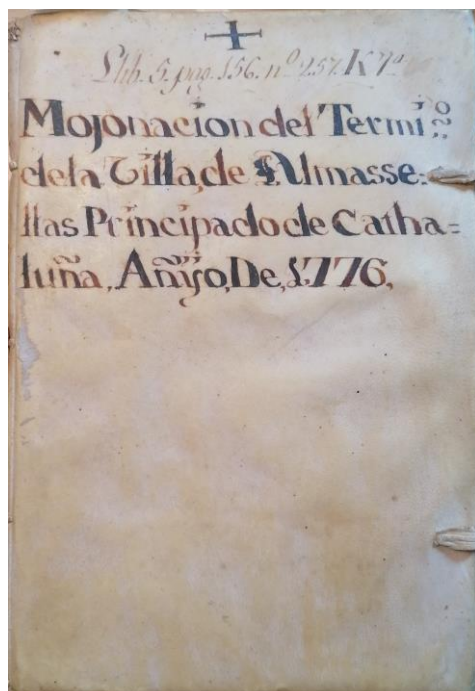
- 18- Sala. Llibre ahont son escrits y cusits tots los recibos a favor de Bonaventura Sala, elet que fou en 1756, 1757 i 1758. En mig, 50 f. Cobertes de pergamí.

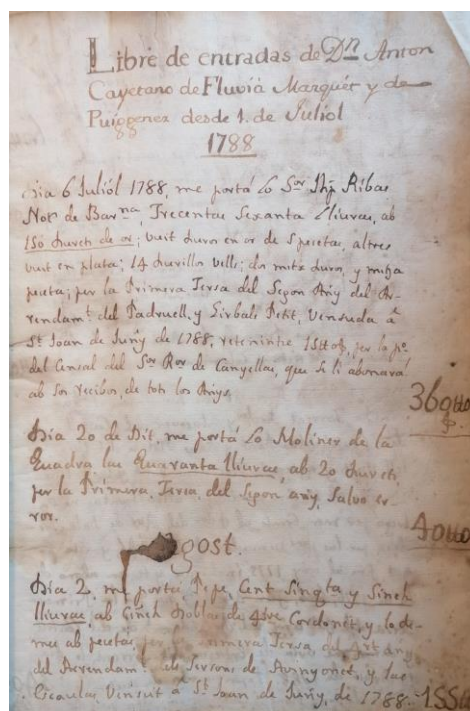
19- Fluvia: llibre d'entrades i eixides. 1762-1781. En foli, [c. 100 f.]. Cobertes de pergami.

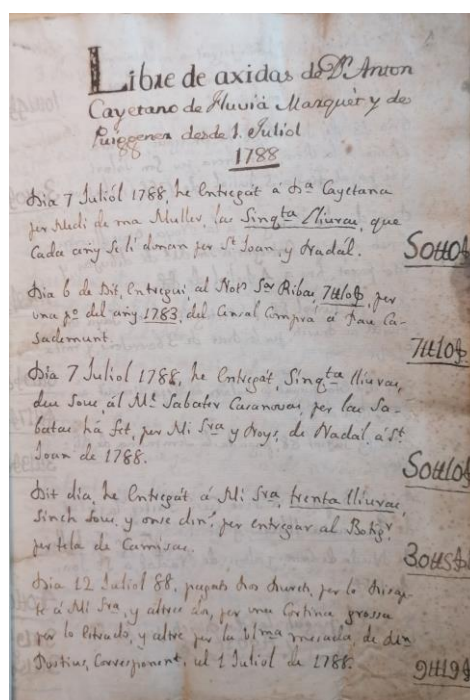
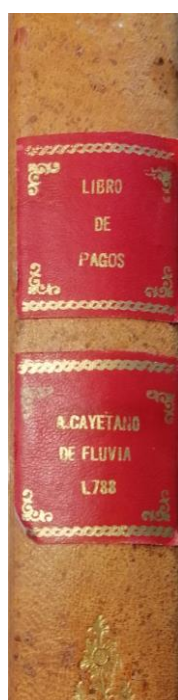
20- Mojonación del termino de la villa de Almassellas, Principado de Cataluña, anyo de 1776. Copia authéntica de las diligencias practicadas sobre la mojonación hecha del término de la villa de Almassellas en fuerza de la comisión que hizo el señor Intendente General de este Exército y Principado de Cathaluña al señor Governador de esta Ciudad de Lérida, y que éste substituyó al cavallero Alcalde Mayor de la misma ciudad y su partido. En foli, 206 f. Cobertes de pergami.

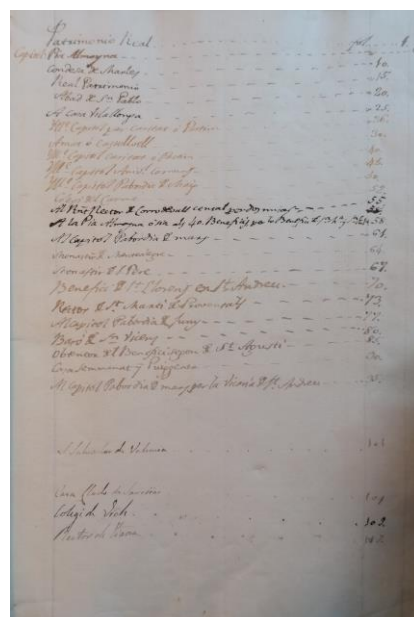
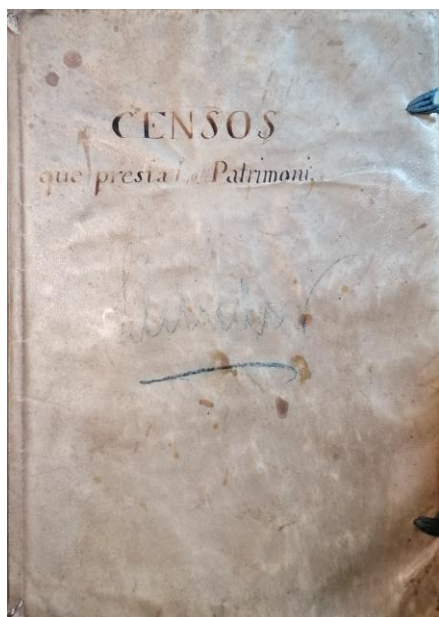
- 21- Libre de entradas de don Anton Cayetano de Fluvà Marquet i de Puiggener desde 1 de juliol 1788. En foli, [c. 100 f.]. Enquadernació moderna.

- 22- Libre de axidas de don Anton Cayetano de Fluvà Marquet i de Puiggener desde 1 juliol 1788. En foli, [c. 100 f.]. Enquadernació moderna.

- 23- Censos que presta lo patrimoni (Llevador). 1801 - 1864. En foli, 118 f. Cobertes de pergamí.

Manuscrit d'origen desconegut:

- 24- Libro de confirmaciones de la Yglesia del Sor. San Juan de los Cavalleros, año de 1759. 1759-1908, Jerez de la Frontera. En foli, 66 f. Cobertes de pergamí.

